

IÇİNDEKILER

ÖNSÖZ	VII
BÖLÜM I: SIKIŞMA VE SIKIŞTIRMA	1
1.1. KURAMSAL DURUŞ: SIKIŞTIRILMIŞ VE SIKIŞTIRICI BİR YAŞAM BİÇİMİ OLARAK OKUL	3
1.1.1. Sıkışma ve Sıkıştırma	3
1.1.2. Eğitim, Programlama ve Sıkıştırma	5
1.1.3. Başarı ve Sıkıştırma	7
1.1.4. Diploma ve Çifte-Sıkıştırma	9
1.1.5. Eğitim Ortamı ve Sıkış(tır)ma	10
1.1.6. Sıkıştırma Operatörleri: Zihniyet, Tm ve/ya Habitus	11
1.1.7. Sıkıştırılmış Bir Yaşam Biçimi Olarak Okul	12
1.1.8. Kısmi Özerklik, Sıkışıklık ve Denge	13
1.1.9. Çözümsüz Bir Paradoks: Aydınlanma ve/ya Sıkıştırma	15
1.1.10. Kuramsal Duruş Noktaları	18
1.2. ARAŞTIRMA PROFİLİ	21
1.2.1. Amaçlar ve Yöntemsel Duruş	21
1.2.1.1. Yapıdan Eyleme Geçiş Biçimleri	21
1.2.1.2. Durağan Değil Dinamik Bir Kavrayış	21
1.2.2. Evren ve Örnekleme : Okul, Öğretmen ve Öğrenciler	23
1.2.2.1. Okullar	24
1.2.2.2. Öğrenciler	26
1.2.2.3. Öğretmenler	28
1.2.3. Anketlerin Geliştirilmesi ve Uygulama	30
1.2.3.1. Ölçülmesi Hedeflenen Nitelikler	30
1.2.3.2. Bilgi Kaynakları	30
1.2.3.3. Form ve Anketler	30
1.2.3.4. Uygulama Yeri, Saati ve Şekli	31
1.2.3.5. Veri Kodlama ve Analiz	31
BÖLÜM II MEVCUT SIKIŞIKLIK	33
2. OKUL PROFİLLERİ	35
2.1. Adana'da Okulların Genel Profilleri	35
2.1.1. İlçelere Göre Okul, Öğrenci ve Öğretmen Sayıları	35
2.1.2. İlçelere Göre İlköğretim Okulu, Öğrenci ve Öğretmen Dağılımı	37
2.1.3. Personelin Hizmet Sınıflarına Göre Dağılımı	38
2.1.4. Norm Kadro Esaslarına Göre Öğretmen Açık Durumu	40
2.1.5. Öğretmen Başına Öğrenci Durumu	41
2.1.6. Okulların Donanımları ve Özellikleri	41

2.1.6.1. Derslik Durumu	41
2.1.6.2. Laboratuar, İşlik ve Salon Durumu	43
2.1.6.3. Devam ve Başarı Durumları	45
2.1.7. Değerlendirme ve Tartışma	47
2.2. Örneklemdaki Okulların Profilleri	48
2.2.1 Öğrenci ve Öğretmen Sayıları	49
2.2.2. Personelin Hizmet Sınıflarına Göre Dağılımı	49
2.2.3. Öğretmen ve Personel Açığı	51
2.2.4. Öğretmen ve Hizmetli Başına Düşen Öğrenci Sayısı	51
2.2.5. Okulların Fiziki Altyapısı ve Donanımları	52
2.2.5.1. Derslik Durumu	52
2.2.5.2. Laboratuar, İşlik ve Salon Durumu	53
2.2.5.3. Katkı Payı ve Genel Hizmet Kalitesi	55
2.2.6. Okullardaki Rutin Uygulamalar ve Kurslar	57
2.2.6.1. Okullardaki Yaygın Rutin Uygulamalar	57
2.2.6.2. Hazırlık Kursları	58
2.2.6.3 Kültürel-Sportif Kurslar	58
2.2.7. Devam ve Başarı Durumları	59
2.2.8. Değerlendirme ve Tartışma	61
BÖLÜM III SIKIŞTIRANLAR	63
3. ÖĞRETMEN PROFİLLERİ	65
3.1. Kök Bilgiler	66
3.1.1. Yaş Dağılımları	66
3.1.2. Cinsiyet Durumları	67
3.1.3. Medeni Durumları	67
3.1.4. Çocuk Sayıları	69
3.1.5. Öğretmenlerin Aile Geçmişleri	70
3.1.6. Öğretmenlerin Sağlık Durumları	72
3.2. Öğrenim Durumları ve Mesleki Deneyimleri	73
3.2.1. Geldikleri Liseler	73
3.2.2. Geldikleri Bölümler	73
3.2.3. Meslekteki Deneyimleri	74
3.3. Ekonomik Durumları	75
3.3.1. Eşlerin Çalışma Durumu	75
3.3.2. Maaş Dışı Gelir Durumları	76
3.3.3. İkinci İşler	77
3.3.4. Ev ve Otomobil Sahipliği	78
3.3.5. Günlük Ekonomik Yaşama Uyarlanabilme Dereceleri	79
3.4. Öğrencilere Göre Çekinilecek Öğretmen Tipolojisi	83
3.5. Değeri değerlendirme ve Tartışma	87

BOLUM IV SIKIŞANLAR	89
4. ÖĞRENCİ VE AİLE PROFİLLERİ	91
4.1. Aile Bileşimi	91
4.1.1. Aile Tipi ve Büyüklüğü	91
4.1.2. Aile Kökenleri	92
4.1.3. Anne-Babamın Eğitim Düzeyi	93
4.2. Ekonomik ve Fiziki Yoksunluk	94
4.2.1. Anne-Babamın Çalışma Durumları ve Uğraşı Alanları	94
4.2.2. Ailelerin Ev ve Otomobil Sahipliği	96
4.2.3. Öğrencilerin Oda ve Çalışma Masası Sahipliği	96
4.2.4. Cep Telefonu ve Bilgisayar Sahipliği	97
4.2.5. Defter-Kitap Alma Gücü	98
4.2.6. Harçlık Durumu	98
4.2.7. Öğrencilerin Çalışma Durumu	99
4.2. Kültürel Yoksunluk	100
4.3.1. Gazete-Dergi Okuma	100
4.3.2. Sinema-Tiyatro	100
4.3.3. Büyük Alışveriş Merkezlerine Gitme	101
4.3.4. Lokanta-Kebab ve "Fastfood"	101
4.3.5. Sportif Etkinlikler	102
4.3.6. İnternet Cafe	103
4.3.7. Tatil Çılana	103
4.4. Öğrencilerin Kötü Alışkanlıkları	104
4.4.1. Kahvehaneye Gitme	104
4.4.2. Sigara Kullanma	104
4.4.3. Alkol Kullanma	105
4.4.4. Keyif Verici Maddeler Kullanma	105
4.5. Ders, Okul ve Meslek Algılamaları	106
4.5.1. Derslerin Algılanan Zorluk Derecesi	106
4.5.2. Anne-Babaların Derslerde Yardımcı Olabilme Durumları	107
4.5.3. Öğrencilerin Başarı Algıları	108
4.5.4. Öğrencilerin Okul Beklentileri	108
4.5.5. Öğrencilerin Meslek Beklentileri	109
4.6. Öğretmenlere Göre Sorunlu Öğrenci Tipolojisi	110
4.7. Değerlendirme ve Tartışma	113
BÖLÜM V SIKIŞTIRMA BİÇİMLERİ	115
5. YAŞANAN VE TANIK OLUNAN SIKIŞTIRMALAR	117
5.1. Öğretmenlere Göre Okulda Yaşananlar	119
5.1.1. Okulda Saygı ve Değer Görme	122

5.1.2. Cinsiyet Ayrımcılığı	122
5.1.3. Öğrenciye Yönelik Olumsuz Tutum ve Önyargılar	123
5.1.4. Rutin Denetimler	124
5.1.5. Günlük Sorunlar	124
5.1.6. Azarlama ve Dayak	126
5.1.7. Tehdit ve Saldırı	127
5.1.8. Bıçaklı Saldırı ve Yaralama	128
5.1.9. Sigara ve Uyuşturucu	129
5.2. Öğrencilerin Okulda Karşılaştığı Davranışlar	130
5.2.1. Yardım	131
5.2.2. Havale	132
5.2.3. Alaycı - Küçük Düşürücü Davranışlar	133
5.2.4. Yasaklar (Yoksun Bırakma)	134
5.2.5. Kötü Muamele	135
5.2.6. Dayak	137
5.3. Aile İçi Şiddet	142
5.4. Değerlendirme ve Tartışma	143
BÖLÜM VI SIKIŞMA VE TEPKİME BİÇİMLERİ	145
6. CEZALANDIRMANIN ETKİLERİ VE/YA GÖSTERİLEN TEPKİLER	147
6.1. Öğrencilerin Duygu ve Tepkileri: Korkuyla Eğitilmek	148
6.1.1. Umursama(zlık)	149
6.1.2. Haksızlık, Aşağılanma ve İçe Kapanma	150
6.1.3. Okuldan ve Öğretmenlerden Uzaklaşma	151
6.1.4. Psikosomatik Tepkiler	152
6.1.5. Düzeltme	152
6.2. Algılanan Arkadaş Tepkisi: Anomi veya "Herkes Haklı"	153
6.2.1. Uyarıcı Destek	154
6.2.2. Uzaklaşma	154
6.2.3. Dayanışma	154
6.2.4. Dalga Geçme	155
6.3. Algılanan Aile Tepkisi: Utanç ve Çekingenlik	156
6.3.1. Okulu Değiştirme	157
6.3.2. İlgisizlik, Bozulma ve Çekingenlik	157
6.3.3. Uyarı Esaslı Destek	158
6.3.4. İkinci Kez Cezalandırma	158
6.3.5. Okulla İşbirliği Değil, Bilgi Alma	159
6.3.6. Okulu Haksız Bulma	160
6.4. Değerlendirme ve Tartışma	160

BÖLÜM VII SIKIŞMA VE SIKIŞTIRMANIN YAPISI VE RUHU	163
7. KÜLTÜR, YAPI VE SIKIŞ(TIR)MA	165
7.1. Değer ve Tutumlar	165
7.1.1. Kaç Tutum Seti Ortaya Çıkmaktadır?	166
7.1.2. Hangi Değer ve Tutumlar Birbiriyle İlişkili veya Uzak?	170
7.1.2.1. Öğretmenler	170
7.1.2.2. Öğrenciler	172
7.1.3. Değerlendirme ve Tartışma	174
7.2. Kültürel Meşruiyet ve Baskıcı Tutumlar	175
7.2.1. Değerlendirme ve Tartışma	178
7.3. Yapısal Değişkenler ve Baskıcı Tutumlar	180
7.3.1. Değerlendirme ve Tartışma: Aile Geçmişi İle İlgili Paradoksal Sonuçlar	187
7.4. Kötü Muamele ve Dayağı Açıklama Denemesi	190
7.4.1. Değerlendirme ve Tartışma	202
BÖLÜM VIII ÇIKARIMLAR VE YÜZLEŞMELER	205
8.1. Sonuç Niyetine: "Tavşan Kaç, Tazı Tut" Oyunu	207
8.2. Öneri Yerine	213
8.2.1. Sembiyotik Antagonizmalar veya Kaçmılamaz Çelişmeler	213
8.2.2. Akılcılık ve Uzlaşım Değil, Çelişmeli Varoluş Hakkı	214
8.2.3. Yapılaşdırma (Sıkıştırma) ve Dönüşüm Paradoksu	216
8.2.4. Yüzleşme: Bu Araştırma Ne İşe Yarayacak?	219
KAYNAKÇA	223
EKLER	239
Ek 1 : Okul Bilgi Formu	239
Ek 2: Öğretmen Anketi	242
Ek 3: Öğrenci Anketi	251
Ek 4: Kültürel Değişkenler Regresyon (Bölüm 7.2. Öğretmenler)	260
Ek 5: Kültürel Değişkenler Regresyon (Bölüm 7.2. Öğrenciler)	262
Ek 6: Yapısal Değişkenler Regresyon (Bölüm 7.3. Öğretmenler)	264
Ek 7: Yapısal Değişkenler Regresyon (Bölüm 7.3. Öğrenciler)	266
Ek 8: Açıklama Denemesi Regresyon (Bölüm 7.4. Öğretmenler)	269
Ek 9: Açıklama Denemesi Regresyon (Bölüm 7.4. Öğrenciler)	273

